

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12 "
Pe 1 lună 2 "
Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nrul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la administrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

O aniversare.

(R.) Sâmbătă M. Sa Regele Carol I al României a împlinit vârsta de 68 ani. Tot atunci s'au împlinit și 41 ani de când prin plebiscit a fost chemat pe tronul țării.

A împlinit dar de câțiva ani etatea dela care încolo fiecare an este un deosebit dar dumnezeesc. Anii trăiți de regele Carol nu se pot asemăna însă cu ai muritorilor de rând și chiar nici cu măsura celorlalți domnitori. Pentru că El n'a fost chemat nici într-o țară cu rosturi de mult și bine așezate, ci unde așa zicând totul a trebuit să se întemeieze de nou; — nici pe un tron întărit prin tradiție, obiceiuri și legi, ci pe un tron care s'a clătinat sub foarte mulți. Numai îndelunga Sa răbdare, înțelepciunea mare și munca fără preget au făcut din cele două principate un regat respectat, o țară care după ce a ieșit cu glorie dintr'un războiu înfricoșat, a trebuit să îndure încercarea să treacă și peste o cataclismă groaznică internă... Sunt multe lucruri mari legate de numele regelui Carol I, între ele cea mai de seamă *armata*: și la 1878, sub zidurile Plevnei, și mai zilele trecute, pe câmpiile țării, armata a scăpat țara. Atunci de jugul străin, acum de cumplita anarhie internă.

Faptele acestea două vor rămânea pururea gloria regelui Carol I. Amândouă, adevărat: împreunate cu vărsare de sânge, dar din sângele ce a udat ogoarele are să răsară, cu siguranță, viitorul pe care regele mare și atâția străluciți sfetnici ai Săi l-au visat...

Nu o formă convențională au observat deci actualii ministri, când Sâmbătă, în frunte cu bătrânul lor șef au urcat treptele pala-

tului, să meargă și să felicite pe regele, care este și El azi om bătrân, — ci o țară, un neam întreg a grăit prin rostul lor, căci nu-i român, care să nu dorească din tot sufletul viață lungă regelui Carol, ca încă sub glorioasa-i domnie să se poată desăvârși marea și simțita reformă anunțată prin recentul manifest.

Înțelegem și noi profund efusiunea ce transpiră din articolul scris cu acest prilej de confrății dela »*L'Indépendance Roumaine*«.

Așa e, într'adevăr! In aceste zile de groază, de doliu ce a urmat după serbările jubulare, s'a manifestat mai puternic o virtute care e garanție pentru viitor: *solidaritatea*, în timp de primejdie pentru țară.

Iar după ce solidaritatea aceasta s'a manifestat odată atât de înpunător în sinul *păturei conducătoare*, e chestie numai de vreme, ca ea să închege și între conducători și masa mare a locuitorilor țării, massă, de ale cărei nevoi deși s'au ocupat mulți dintre bărbații aleși ai țării, e cert însă, că există în țară două clase fără vre-o legătură de absolută frăție și încredere între dânsele. Lipsa asta de solidaritate a cauzat recenta nenorocire și jale. Și numai o fericită întâmplare: *disciplina* de model din oștire a făcut, ca în decursul revoltelor să nu se manifesteze solidaritate între cei porniți pe calea rățacirii, ci a dat D-zeu de cu ajutorul soldaților *țărani*, chemați în pripă dela căminele lor, să se poată oprîna revolta țărănilor seduși.

Sunt, fără îndoială, calitățile de rassă, sufletul mare al atâtor bărbați de stat, cari au împedat ca România să nu sucumbe sub o astfel de cruntă zguduire. Va recunoaște însă toată lumea, că a contribuit la

îndreptarea lucrurilor pilda strălucită dată de regele Carol I, care tocmai în zile de restrîște întotdeauna a dovedit o rară abnegație. Dela ministru și până la cel din urmă slujbaş, dela general și până la soldatul de rând, toți au putut să vadă dela rege cum trebuie să și facă cetățeanul *datorința* către țară, cum trebuie să muncească, să rabde și să renunțe.

Pilda regelui nu va întârzi să aibă efect bun îndeosebi acum, când e vorba să se îndrepte erorile trecutului. Căci așa e: dacă țeranii s'au dedat la excese, nu puțin sunt vinovați cei ce nu și-au dat silință să-i lumineze, să le cultive sufletul. Pentru a cruță în viitor țării să se mai repete un astfel de dezastru și o așa rușine, e neapărat necesar a se face ceea ce spune »*L'Indépendance Roumaine*«: **contact cu populația rurală.**

Palatul regelui Carol I stă deschis tuturor intelectualilor români și ascendența ce o are astfel asupra mersului lucrurilor din țară este mare.

Facă tot astfel față de țărănime și frunțași țării, fie mari proprietari, fie dignitari. Numai așa vor cunoaște pătura de jos, numai așa vor putea lecu *la vreme* durerile ce se îngramădesc în cursul vremurilor.

Făcând astfel, se achită de un tribut pe care-l datoresc marelui și bătrânului lor Suveran, cărui românimea întregă i-se închină.

Se poate? »Budapesti Hirlap« în numărul său de Duminecă afirmă într'un comunicat, pe care-l primește dela Lugoj, că episcopul gr-cat. Vasile Hossu desaproabă

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Ce-i cu Clujul?

Sărmanul taica Frâncu! Nu cel din Cluj, — altu, un om vrednic, fost scriitor și plecat în țară. Acu e mort de câțiva ani, dar cei-ce l-au cunoscut n'o să-l uite nici odată, căci era bun român și cu scaun la cap. Și, poate, bine că l-a luat Dumnezeu, ca să nu ajungă zilele de astăzi și să vadă isprăvile scumpului său nepot.

Destul că taica Frâncu — »taică« îi ziceam noi, aștia mai tineri — avea o vorbă tare ciudată, sau tare »șoadă« ca să zicem așa. Când nu-i mergea în plin, când evenimentele politice nu-i erau pe plac, sau când îi venea vre-o veste tristă de undeva, avea o exclamare tipică;

— »Cluju ei, treabă!«

Ce-o fi înțeles el, nu putem știi. Ce legătură avea Clujul cu măhnirile bunului bătrân n'avam cunoștință. Cert este însă, că astăzi mai fiind în viață și auzind de fapta lui Amos, n'ar fi găsit alte cuvinte mai potrivite pentru caracterizarea nepotului, decât tot violenta și stereotipică întîmpinare:

— »Cluju ei, treabă!«

Subsemnatul cu rușine mărturisesc că nu cunosc Clujul. Dar cunosc oamenii din Cluj, iar oamenii sfîșesc locul. Firește că e o dublă sfîșîre, una ortodoxă și alta unită, pentru că Clujul are doi protopopi, pe Tulie Roșescu și pe Elie Daian, două podoabe (cu toate că sunt certați

cu dl Podoabă) aie bisericei române. Amândoi sunt oameni înalți — pentru că așa ne-a blăstămat Dzeu să avem oameni înalți, în loc de oameni mari — și amândoi au frunți înalte, frumos bolțite, încât, văzându-le, nu te poți răbda să nu te întrebi:

— »Cum se poate, ca după aceste frunți să fie un gol așa de mare?«

Căci ceea-ce pornește din capetele acestea, cum a fost mișcarea în contra lui Vaida, sună a gol, a oală spartă, a bute dogită. Ia un dovreac, împlântă-l într'un par, pune-i reverenzi și brău roșu și tot atâta serviciu îți face cauzei române. Ba poate mai bune, că nu știe da telegrame fițuicelor din Budapesta.

Dar poate Clujenii n'au nevoie de capete, ei au unul și bun, — pe Moldován Gergely. Nu e destul că judecă acela?

Și poate Clujenii n'au nevoie de inimă. Ei au una și bună, — a lui Moldován Gergely. Nu e destul că simte aceea?

E colosal cum se perlicențiază atmosfera prin un singur putregai! Tot ce vine din Cluj în timpul din urmă miroasă a Moldován Gergely. E un spirit strimț, cu vederi comerciale de viață, o lipsă totală de avânt și de putință de a merge cu curentul.

Dar tinerimea unde-i? Doarme în camerele nemăturate ale Casinei? Unde este studențimea cea mai chemată a înlătura pâcla ce se așează peste buna reputație românească a Clujului?

Știam până acum că misiunea studentului este să învețe carte, să petreacă, să fie sburdalnic, sgomotos, arțăgos, de toate. Dar să rămână mut în fața înțelepciunii politice a Dăienilor, asta e cumplit. S'a stins oare în tinerimea clujană ori-ce umor, ori-ce satiră? N'are ea ochiu destul de ager ca să vadă partea ridicolă în scremețele politice ale unui Amos Frâncu? — Cluju ei, treabă!

Sărmane Vaida! Pare-că ai lupta pentru limba hotentoților și nu a fraților tăi din Cluj! Măcar nimeni nu are nevoie de o mai caldă apărare în chestia limbei ca tocmai Clujenii, căci nicăiri idiomul românesc nu este mai amenințat ca acolo.

La Cluj se vorbește cea mai proastă limbă românească. La Cluj se scrie cea mai proastă revistă românească. La Cluj se cântă »așa gye binye la klávir, gye styii!...« La Cluj nu se strâng frații la sin, ci la »tyebeleu« și părinții nu se îngroapă în cimitir, ci în »tyemeteu«. Și vai când vine Vaida și osândește în fața lumii pe cei ce vor să ne pociască limba și mai mult cu legile lor școlare, — tot Clujul sare în capul îndrăznețului.

Apoi să nu-ți scoți »kestyeneul« și să verși o lacrimă de rușine?

Ba nu ău: ce-i cu Clujul?

Răvaș.

categoric agitația pornită din partea naționalităților împotriva proiectului lui Apponyi. Despre aceasta a dat dovadă, când în ziua ținerii adunării de protestare din Lugoj, a plecat de acasă. Cât e de netemeinică informarea ziarului maghiar o știu toți, cari au cunoștință de protestul împotriva proiectului, redactat de metropolia română greco-catolică.

Uniunea vamală. Prin pertractările de până acuma dintre guvernul austriac și ungar s'a stabilit, că în chestia vamală rămân toate ca până acum timp de 10 ani, adică până la 1917. Toată bătaia de cap o procură acuma referințele vamale după acest termen. Ministrul *Kossuth* în vorbirea sa de Vineri, la ședința comisiei financiare a camerei, a declarat, că după 1917 între Austria și Ungaria se vor pune granițe vamale. În senzul acesta se vor continua pertractările.

Față cu această declarațiune, ministrul președinte austriac, baronul *Beck* s'a grăbit să declare în fața comisiei camerei industriale, că în privința aceasta încă nu s'a decis. Austria are până acuma mână liberă. Dar oricare va fi decizia ce se va lua, o astfel de transacțiune, care nu va corespunde intereselor Austriei, nu vor primi. Vorbirea aceasta a lui Beck a produs mare rezonanză în opinia maghiară.

Baronul Aehrenthal ministrul austro-ungar al externelor se va întâlni cu *Tittoni*, ministrul de externe italian. Ziarul berlinez »*Neueste Nachrichten*« pune data acestei întâlniri pe luna Aprilie. Baronul Aehrenthal, care e acuma la Praga, se va întoarce Mercuri la Viena și Lunia viitoare va călători la Berlin, unde va sta trei zile. Așadară este exclusă întâlnirea lui cu *Tittoni* în luna aceasta.

Gronica săptămânei.

— Politică externă. —

De câteori se face politică externă în parlamentul din *Budapesta*, urmează câteva note glumețe în presa străină, pentru că lumea nu este obișnuită să vadă parlamentul ungar pronunțându-se în chestiuni externe. Câtă vreme Monarhia are un ministru al afacerilor străine, și câtă vreme acesta este

răspunzător delegațiilor, nu este decât firesc, ca singura competență în acest rezort să o aibă acela și nu bunăoară dl *Wekerle*.

Cu toate astea, interpelația dlui *Polyt* în chestiunea macedoneană a dat premierului nostru bunul prilej să țină un discurs larg și cu colorit de înaltă diplomație. Tendința vădită era să se dovedească Europei, că astăzi *Budapesta* trebuie luată în serios și ca factor în politica externă și anume deosebit de Viena. Cu alte cuvinte, Ungaria își revendică din ce în ce mai mult dreptul de stat autonom.

Și s'a întâmplat că presa străină de data asta n'a persiflat discursul lui *Wekerle*. În Anglia de pildă a făcut chiar o adâncă impresie, căci *Wekerle* se îngrijise să laude atitudinea englezilor în chestiunile din Balcani. Deasemenea au venit vești din Constantinopol, că s'a luat cu plăcere act de mărturisirea ministrului ungar, — cu toate că nu este nici o legătură între Ungaria și treburile balcanice.

Se observă că englezilor li-se face o curte stăruitoare din toate părțile. Nu numai ungerii, dar și spaniolii caută să se apropie de Marea Britanică. Rezultatul a fost întrevăderea dela *Cartagena* dintre regele Spaniei și Eduard al Angliei. Cu ocazia acestei întrevăderi Spania s'a aruncat așa zicând cu totul în brațele englezilor, căci a încheiat diferite tratate economice și a primit ca englezii să reorganizeze flota spaniolă. Englitera a plasat în săraca țară spaniolă sume enorme, făcându-o aproape tributară.

După această întâlnire regele Eduard — despre care la începutul domniei se vorbeau atâtea cuvinte umilitoare și care acum se afirmă de un cârmuitor puternic al intereselor englezești — a căutat să întâlnească pe regele Italiei. Acesta se întorcea tocmai din Grecia și în portul italian *Gaeta* cei doi Suverani s'au îmbrățoșat în chipul cel mai călduros. De față la această întâlnire a fost și ministrul afacerilor străine, *Tittoni* și secretarul regelui Eduard, încât între-

vederea dintr'un început își are caracterul ei politic special. Mai mult, tocmai în acest timp se afla la *Gaeta* și *San-Guliano*, ministrul Italiei la Londra, precum și un înalt diplomat francez.

Ambele aceste întrevăderi ale regelui Angliei sunt luate în nume de rău de o mare parte a presei europene. Astfel a surprins faptul că, îndată după convocarea congresului de pace la Haga, Anglia se încheie o convenție de războiu cu Spania. Și a mai surprins iarăși împrejurarea că îndată după întâlnirea lui *Tittoni* cu *Bülow*, același *Tittoni* se întâlnește cu un Suveran străin de Alianța-Triplă.

Supărată cu deosebire este presa din Germania, care în toată acțiunea englezilor vede o tendință de izolare a Germaniei. Englezii au pe partea lor până acum pe francezi, spanioli, sunt în relații cu Italia și Rusia, iar din monarhia Austro-Ungară au prieteni pe unguri. Așa că Germania rămâne cel mult cu Austria proprie zisă.

Toate aceste le relevă semi-oficiosul »*Kölnische Zeitung*«, care atacă în termeni foarte violenți pe Regele Eduard, numindu-i politica lui »vicleană« și de »rea credință«.

Neapărat că în Londra toate aceste bănuieli se resping și se protestează în contra însinuării, că ar fi vorba de o politică de izolare a Germaniei. E pur și simplu o vizită de complexanță și o învoire a vechei prietenii ce casa domnitoare engleză o păstrează celei din Italia.

Oricum ar fi, e cert că între Germania și Anglia relațiile se înăspresc și Italia, prin oscilațiile ei, rămâne într'o situație dubioasă față de țările aliate: Austria și Germania.

Nu este, poate, întâmplător că tocmai acum se vestește din Viena că ministrul nostru de externe, dl *Aehrenthal* va pleca, spre sfârșitul acestei luni la Berlin, ca să se prezinte Impăratului *Wilhelm*.

Gânduri...

— Din incidentul adunării pop. din Blaj. —

Întâmplarea mi-a adus norocul să fiu de față la întâia adunare de protestare împotriva darului danaic impus al contelui Apponyi. Am fost de față la adunarea care a dat alarma, care a semnalat primejdia darului mișelnic. Da, din Blaj s'a auzit iarăși pentru întâia oară glasul de îngrijorare, glasul conștiinței, care tâlcuiește durerea unui neam, ce numără aici în Ardeal și Țara-Ungurească 3 milioane.

Dar nu mi-e gândul să scriu raport, nici să relev deosebita importanță a acestei adunări din Blaj. Au făcut-o alții, — și bine. Nu, ci gândul meu sboară departe cu ani înainte de asta, la anii Domnului 1848, și iarăși înapoi, deși mai aproape în viitor, în viitorul apropiat.

Văd în gândul meu anul vrăjbilor — al rășmiriței. Văd clericii seminarului din Blaj, acest cuib temut de vieață națională, îi văd pe ei cârmuitorii de mai târziu, în bine și în zile de restriște, ci neamului nostru, luând drumul greu în lungul și în latul Ardealului în schimbăcioasa lună April ca să cheme la sfat, la o mare adunare pe toți românii din aceste plaiuri. Și românii, gemând în lanțurile grele ale iobăgiei își doriau și ei o soartă mai bună, doriau libertate. Și-au cerut... și în parte li-s'a dat.

Da, pe acești clerici, duși de avântul tinerețelor, de visul schimbării în mai bine a sortii neamului lor îi urmărește gândul meu, trecând Târnavale, luând valea Murășului în sus și în jos; străbătând Câmpia în lung și în lat, mănoasa Câmpie, care-și avu și ea partea ei de rele în aceste zile

de grea urgie; apoi Someșurile și Crișurile cu jaica până în gât. Dar munții, țara lui Iancu, craiul munților? Străbat cu râvna de apostoli întreagă țara sătulă de jale și de chinuri. Da, îi văd pe cât de entuziaști stegari ai ideilor de libertate, pe cât de simțitori ai asupririlor dușmane, pe atât de nesimțitori față de oboseala, ce trebuiau s'o îndure. Li văd, îi ador chiar, căci apostoli au fost, apostoli ai nației.

Și națiunea ascultă glasul lor. În câteva zile, deși se începuse deja lucrul câmpului în brazda grea a domnilor, »bătrâni, bărbați, juni, tineri« — ca la 40,000 — iau drumul spre Blaj. Nu iau în socoteală mișelia »domnilor«, nescotesc piedecile, ce li-se fac. Apa rece, foarte rece a Murășului, a Târnavelor și celorlalte râuri nu-i împiedecă în drumul spre țintă, după ce podurile de peste ele le-au stricat cei tari, dușmanii suflării românești. Flămânzi și la haine goi, și foarte mulți uzi până în piele, nu văd altceva, nu au alt gând decât acela de a se vede la sfat, la marea adunare dela Blaj.

...Sunt în Blaj... Orașelul băjbăe de lume de grai românesc... Clopotele catedralei au par'că un glas deosebit, sărbătoresc, chemător la... cele sfinte.

...Și îmi vin aci în minte nume sfinte de sfinți mucenici ai neamului acestuia înlănțuit. Ei sunt sfinți, căci sfinte le-au fost gândurile, sfinte idealurile. Dar, azi ei nu mai sunt... le trăiește numai amintirea. Noi le-o păstrăm, iar de idealurile lor ne însuflețim, căci sunt ale noastre.

Însă dacă nu ni-a fost dat să-i avem și în aceste zile grele... sfinți cu graiul înțelept, cu minte... ei și din mormintele lor își îndreaptă

glasul blând către cei rămași în urmă-le, către călătorii pe drumul vieții acesteia, zicându-ne:

»Amice! Rogu-te în numele lui Dumnezeu nu neliniștiți pulverea, care odihnește închisă aici! Binecuvântat fie cel ce-mi va scuti peatra. Blăstămat acela, care-mi va conturbă osemintele«*).

Și istoria se repețește. Dușmanii se aruncă acum mai cu furie, ca — poate — oricând. Înainte vreme ne-au fost încătușate brațele, trebuia să lucrăm la porunca domnilor, ca să le câștigăm pâinea albă și moale... traiul așa precum îl doriau ei, iar noi să mâncăm coaja de mălai muced, și eram siliți să tăcem și să înghițim la noduri feudale. Dar acestea au trecut, cel puțin în teorie au trecut.

Azi vreau să pună lanțuri groase pe sufletul, pe gândul nostru, azi vreau să ne răpească inima, să ne răpească limba, uitând, că făcându-o asta se atinge de un drept divin, păcătuiesc ehiar împotriva Dzeirii. Căci cine nu vede în darul danaic, nizuința guvernului de a ne lua pe încetul limba și deodată cu limba sufletul și obiceiurile noastre?? Și răpindu-le pe acestea calcă în picioare voința lui Dumnezeu, care ne-a lăsat ca români, cari să vorbim românește, și tot în această dulce limbă românească »să laudăm puterea și mărirea acelu Dzeu.«

Vremea le va aduce pe toate. Dorința mucenicilor noștri se va împlini. Urmașii lor se însu-

* Epitaful lui Vas. Moldovan, prefect de legiune în 1848/9, autorul »Memoriilor din 1848«; a murit în 1895 și e înmormântat în Bozias, comună aproape de D.S.-Mărtin (cottonul Târnavă-mică).

Interviewuri.

Cu dl Goldiș.

Cine nu cunoaște din nemijlocitate apropiere fa-zele și împrejurările luptei noastre parlamentare, este dispus a măsura lucrurile cu niște măsuri luate din țeara iluziilor și a fantaziei. Persoane și ziare deopotrivă.

Cu gândul de-a risipi puțin negura depărtării, am hotărât să iau câteva interviewuri, dela cei ce sunt mai competenți în asta. Cine este amestecat în treabă, poate să lămurească mai ușor.

Impămplarea mi-a adus în cale întâi pe dl Vasilie Goldiș. Incep cu:

— Cetesc în unele ziare că discuția pe articole se va sfârși deja Marți sau Miercuri. Se poate, când paragrafuli cei mai înveninați acum urmează?

— Înainte și cu siguranță n'aș ști să spun nici eu. Precum vezi partidele maghiare fac mai multă vorbă decât al nostru. Apoi s'a mai putut observa că partidul nostru s'a cam disgustat. Nu pentru cazul lui Vaida, cum scriu zierele maghiare, ci pentru neajunsurile situației noastre. Deoparte zădărnicia eforturilor tale — de unde suntem noi așa de tari ca să ne iee în seamă? — de altă parte imposibilitatea de-a ne încorda mai mult puterile.

— Cum să înțeleg asta?

— Așa că nici odată n'am putut fi 20 de înși prezenți. Și nime nu poate fi învinuit pentru absența lui. Fă socoteală: unul bolnav, 3 închiși, Vaida expulzat despotic. Chiar și ceilalți, nu le poți pretinde să stea în permanență aci. Care-i medic, are pacienți acasă, care-i avocat un proces urgent, și dacă popa nu mai dă prin biserică, ce-o să-și închipue credincioșii? Vezi noi încă nu avem o clasă de intelectuali independenți, bogați, cărora singură deputăția să le dea de lucru. La noi oamenii cei mai destoinici sunt de obicei și cei mai cu multe ocupațiuni. De ce nu voiți să înțelegeți asta!

— Bine dar ce se face atunci cu obstrucția?

— Ce obstrucție? În treaba asta D-v ziaristi aveți un mare păcat. Ați bătut toba și ați anunțat programul ca în cercul dela sate, unde, pe urmă, nu vezi decât câteva nevinovate exerciții de salt. Obstrucția ați făcut-o D-v pe coloanele ziarelor. Noi în tot momentul am declarat că nu avem gândul ei. Și ați făcut rău. Ne-ați împins, ne-ați silit să iscălim cambii politice, pe cari nu le putem escontă. Nu vă dați seamă de împrejurări...

— (întrerupsesem) ... îmi dați voie s'o spun, par'că sunteți puțin de vină și D-v. cari ați lăsat publicistica cu totul de capul ei.

— Doar nu vrei să zici, că de ce nu am mai apucat și condeiul în mână, după ce tocmai acuși

flețesc. Iși apără prepturile, își dau chiar sângele, numai ca limba să nu și-o piardă, și astfel să ajungă în robia sufletului, care mai rea decât cea trupească. Lupta e în toiul ei: adunările de protestare se țin lanț...; trimișii noștri în casa țării rabdă toate pentru apărarea drepturilor noastre sfinte. Din toate părțile glasurile de îngrijorare se aud mai puternic.

Și aceasta e binecuvântarea cerută de ei.

Dar țărina lor e și neliniștită... căci e pângărită de dușmanii gândurilor și ai suflărei românești. Și Dumnezeu va lăsa să urmeze dorința mucenicilor noștri.

Dar să nu mai urmez cu desfășurarea celor trecute și prezente. Cu gândul la înaintașii noștri de sfântă pomenire, mă cutremur. E cutremurul pietății ce trebuie să nutrim față de ei. Mă gândesc la locașul însuflețirii lor... văd »Câmpul Libertății«. Și mă cutremur... și sunt călăuzit de un gând: Să văd pe urmașii clericilor din anul Domnului 1848 — să-i văd nu cu gura înmuțată, cum siliți au fost să fie acum în 10 Martie, —

fi spusesem, cât de învăluți suntem în tot felul de ocupații?...

— Și mai e ceva, cu obstrucția. Era ușor, când aveam pildă proaspătă în obstrucția actualei majorități.

— Nimic mai greșit, decât a te provoca la această pildă. Cunoști regulile paralelei: lucrurile puse alături, nu trebuie să cauți numai în ce se aseamănă, ci mai vârtos în ce se deosebesc. Apoi, privește cu grijă în ce împrejurări s'a plămădit obstrucția lor. Întâi, din sus aveau oareșcare libertate, pe care noi nu o avem. Al doilea: treizeci de ani au stat independenții în parlament, și numai când au ajuns într'un număr întreit ca al nostru au îndrăznit a se cugea la obstrucție. Și atunci numai după ce se aliașeră cu celelalte fracțiuni. Ce uriașe deosebire!

— Dar obstrucția naționalităților în Austria? •

— Ași! Acolo naționalitățile au partide istorice, cu poziție întărită. Pe de-asupra ele sunt într'un număr așa de mare, încât aliindu-se unele cu altele, pot să dobândească chiar majoritate. Dar, unde găsim noi aliați în parlamentul acesta?

— Totuși mi-se pare, că puțin mai multă intransigență dela un partid opozițional și naționalist...

Ajung motivele înșirate până aci. Întâiu și întâiu noi trebuie să ne asigurăm o oareșcare poziție mai țapănă.

Fără de organizație nu vom ajunge departe. Unde s'a mai văzut partid fără cassă? Cu totul altcum îmi închipuiam acțiunea noastră. Dacă nu ne dă mâna să stăm în capitală, pe acasă în cercuri am putea cu ușurință îngriji de mișcări mai largi, îndeosebi pentru organizație.

Și d-voastre gazetarii, să nu ridicați pretenziuni prea mari și prea multe. Iluziile exagerate se sfârșesc cu deziluzie, și totdeauna e mai bine să ne mândrim după ispravă iar nu înainte. Pe urmă, e mai mare mulțumirea.

— Asta ar însemna că suntem un neam de pesimiști. Publicistica totdeauna a cerut mâna, ca să capete un deget.

— Da, publicistica altor națiuni. A noastră însă trebuie să meargă mână în mână cu partidul parlamentar, fiindcă ea este un factor egal în politica noastră. S. C. D.

Serbările din Praga.

Prezența Impăratului Austriei în capitala Boemiei este obiectul unor nesfârșite ovațiuni a populației. Serbările se țin lanț. Se inaugurează clădiri și poduri, se deschid expoziții.

ci să-i văd — precum inima lor ar dori, — cutreerând sat de sat, căsuță de căsuță răspândind gândurile înalte pentru apărarea ființei românești a poporului nostru românesc, să văd cete-cete de români din toată țara asta, înaintând pe locul sfânt numit »Câmpul Libertății« cu gândul întipărit în inimi de a arăta, că putem și vrem să fim români în gând și în simțiri.

Și să facem din acel Câmp al libertății un loc de închinare, o »Meccă« a tuturor românilor din Ardeal și Țara Ungurească, unde cel puțin din când în când la primejdii mari ca și cea de acum să se unească tot ce-i românesc — pentru a se apăra de uneltirile vrășmașilor ființei noastre românești. Să mai ținem cu vrednicie un alt 3/15 Maiu... Și să ne cunoaștem cât se poate mai bine. Că de s'ar cunoaște toți românii și ar fi un suflet și o gândire, în veci atunci ar sta neamul și ar pune lumea în uimire«.

G. G.

Și pretutindeni se țin cuvântări cu asigurări reciproce de dragoste și lealitate.

Pentru monarhia austro-ungară faptul acesta prezintă o extraordinară importanță politică.

Este în deobște cunoscut, că dela urcare Sa pe tron, Suveranul nostru nici odată n'a intrat în Praga ca rege al Boemiei și nici odată n'a desfășurat în palatul de acolo o pompă regală. Acum însă s'a stabilit pentru o vreme mai lungă ca de obicei, s'a încunjurat cu tot statul obișnuit la o curte regală, exact ca la Viena sau la Pesta și a recunoscut astfel orașului Praga dreptul unei a treia capitale a Monarhiei, unde pe viitor va continua să-și aibă reședința în anumite răstimpuri din din fiecare an.

În acest chip legăturile dintre populația Boemiei și M. Sa se strâng mai mult. Era nevoie de aceasta, pentru că nicăiri relațiile nu erau mai încordate ca între populația acestei provincii. Germanii și cehii, vecinic încăierați, produceau multă supărare Suveranului, care în timpul din urmă lucrează din răspuțeri pentru satisfacerea amânduror naționalități. Și este cert că nimic nu este mai liniștitor, nimic nu îndeamnă mai mult la pace ca prezența Monarhului în mijlocul credincioșilor.

Când vedem deci cum M. Sa se adresează celor două popoare din Boemia, fiecărui în limba sa, ținându-și cuvântările în două limbi, trebuie să recunoaștem că stăm în fața unui mare progres al politicii interne, deoarece întâiul factor constituțional recunoaște încă odată caracterul poliglot al monarhiei și propagă singur ideea păcii pe calea acestei recunoașteri.

Vizita dela Praga și proclamarea noiei reședinți putem să le socotim și ca un succes al tendințelor de decentralizare politică. Viena este ea capitala monarhiei și e natural ca soarta popoarelor să se plâsmuiască acolo, dar nu mai puțin adevărat este că sistemul centralizării nu mai intră în spiritul politicii moderne. Principiul național a biruit în toate provinciile de sub coroana Habsburgilor și Suveranul trebuie să țină seama de această prefacere. Se vorbește acum de sisteme federative, se propun soluții de cestiuni de limbă și toate, absolut toate aceste propuneri sunt împotriva cârmuirii centraliste de până acum.

Modul cum s'a vorbit la Praga sunt dovezi sigure că mergem spre o mai largă concepție a autonomiei provinciilor. După proclamarea votului universal, acesta este evenimentul al doilea din politica Austriei, care dovedește întărirea situației interne.

Acum, firește, Praga își are tradițiile sale și e și din punct de vedere istoric aproape de sufletul Suveranului. Dar totuși nu este singurul punct de gravitațiune al Monarhiei. Provinciile celelalte reclamă în acelaș grad atenția Prea-înaltă. Îmbunătățirile din o provincie aduc cu sine în mod firesc schimbări de situații și într'altă parte, căci o monarhie nu poate fi cârmuită după si-

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburī de plumāni, catarurī, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, tregmă, asudarea noaptea.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: *impachetarea originală „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletția).

„Roche“

Se capetă prescriindu-se de medle în farmacii à 4 cor. sticla.

steme croite pentru fiecare provincie în parte.

Intâmplările din Praga sunt pentru noi semne bune, vestitoare de nădejdi, iar pentru cei din Budapesta sunt foarte instructive.

Din România.

Instalarea comisiunii interimare a Capitalei. Iată cum s'a petrecut la primăria Capitalei instalarea comisiunii interimare, care, după cum se știe, se compune din d-nii Costescu-Comăneanu președinte, C. F. Robescu vice-președinte, I. Procopie Dumitrescu, Vintilă Brătianu, Al. Djuvara, I. G. Saita și Em. Culoglu.

La orele 4 și jum. membrii comisiunii interimare s'au întrunit în sala de ședințe, unde în fața d-lui Ioan I. C. Brătianu ministru de interne, au depus legiuitul jurământ.

După depunerea jurământului, membrii comisiunii s'au retras în cabinetul primarului unde și-au împărțit atribuțiile în modul următor:

D-nii Costescu-Comăneanu și C. F. Robescu, administrația și poliția comunală; I. Procopie Dumitrescu, ofițer al stării civile; Vintilă Brătianu, serviciul tehnic, I. G. Saita, serviciul sanitar; Al. Djuvara, serviciul contencios și Em. Culoglu, comptabilitatea și casieria.

Membrii comisiunii au primit apoi pe șefii de serviciu, după care d-nii C. F. Robescu și Em. Culoglu au verificat cassa, găsind-o în perfectă ordine.

Studentii universitari din București au trimis următoarea telegramă, deputatului român dr. Vaida-Voevod, din Camera ungară:

»Mișcați de cavalerismul și ținuta frumoasă în cauza dreaptă pentru care luptați, vă trimitem admirația noastră nemărginită și asigurarea dragostei frățești.« *Studentii universitari români.*

»Cercul Cultural« ale învățătorilor. În ziua de 11 Martie a. c., s'a ținut la școala din Brătulești de pe Domeniul Coroanei Cocioac, din jud. Ilfov, întrunirea »Cercului Cultural« Ioan Kalinderu.

Dimineața, elevii și membrii au asistat la celebrarea serviciului divin, iar la orele 10 jum.—12 a avut loc ședința intimă a cercului. În această s'au ținut 2 lecțiuni: una din limba română și alta din istorie, iar dl învățător Popescu Băjenaru din Brătulești, a făcut o recenzie asupra publicațiunii: »Luxul din punct de vedere economic la Români«, de Gh. Creangă.

După amezii, dela orele 2 până la 4 jum. a fost ședință publică, la care au asistat membrii Cercului, invitați și un număr foarte însemnat de săteni.

Ședința s'a început cu »Imnul Regal«, după care au urmat mai multe declamațiuni și cântece executate de elevi. Apoi dl învățător Popescu Băjenaru, și-a dezvoltat conferința »Câteva din păcatele sătenești«, insistând mai ales asupra lipsei iubirei de școală și de biserică.

Ședința s'a încheiat tot prin »Imnul Regal«, partea a doua, cântat de elevi.

Eforia spitalelor. În tot cursul anului 1906 au fost îngrijiiți în spitalele și ospiciile dependente de Eforia spitalelor civile din București, 1093 noi născuți, 10301 bărbați, 11749 femei, 1430 băieți și 2341 fete.

În total 26914 persoane.

Dintre aceștia s'au însănătoșat în spitalul Colțea 3285 și au murit 224, în spitalul Filantropia s'au însănătoșat 3238 și au murit 322, în spitalul Colentina s'au vindecat 4389 și au murit 207, în spitalul de copii s'au vindecat 1588 și au murit 211, în spitalul Pantelimon s'au vindecat 47 și au murit 118, în institutul maternitatea

s'au însănătoșat 4116 femei și au murit 263, în ospiciul Mărcuța s'au însănătoșat 89 și au murit 118, în spitalul Boldescu din Ploiești s'au însănătoșat 895 și au murit 50, în spitalul Ralet s'au vindecat 313 inși și au murit 6, iar în spital Si-naia s'au vindecat 446 și au murit 26.

Matrozii de pe Potemkin, dintre cari în urma răscoalei țărănești din România au fost arestați 300, conform unei telegrame din București, și-au exprimat dorința de-a emigra la America.

Către sfârșit.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 22 Aprilie.

Discuția asupra osândeii de moarte a școalelor noastre curge înainte. Atenția și grija tuturor însă este îndreptată în altă parte: asupra proiectelor de lege ale lui Darányi.

Ele au fost anunțate de mult, și cu oarecare mândrie ca niște perfecțiuni. Când cool, în loc de o ocrotire cuminte a slugilor, ce iese la iveală? Sarcini și cătușe — pentru slugi; șicană — pentru moșieri. Întreg proiectul suferă de păcatele stângaciului: strică și când vrea să ajute. În cele mari greșește, restrângând, în cele mici greșește mărind. Este o clasică dovadă ce bălării ciudate cresc pe pământul dealtmintea fertil al teoriticianismului. Ziarele democratice scriu despre acest proiect sub titlul: »Se restituie iobăgia«. Pe culoare nu se povestește despre altceva decât despre acest proiect. Tocmai acum se discută în comisie. Acolo cam slugarnic, însă pe culoare și bufete e mare nemulțămirea.

În ce privește populația băncilor, Lunea e ca și Sâmbăta: Deputații încă n'au plecat dela căminuri, ori unde-s. Sunt puțini, chiar și ai noștri.

Cu toate astea spiritul e ațîțat. Cea de azi, e ziua șovinștilor. Nagy György și-a adus întreaga familie pe galerie, ca să-l admire. Păcat, că presidentul nu prea e învoit la îmblătirea de fraze.

Ședința se deschide la orele 10 și 15 sub prezidenția lui Justh.

Deputații naționaliști: Goldiș, Pop, Maniu, Vlad, Damian, Mușîchi, Hodja.

La ordinea zilei proiectul școlar.

Se votează articolul 17, fără însemnate amendamente.

Articolul 18.

Bozóky face pe grozavul și cere ca limba maghiară să fie introdusă în măsură absolută. Astfel, crede el, se pot paraliza agitațiile — »Tribunei«.

A. Vlad: Aduce aminte lui Bozóky și altora de felul lui, că legi existente (1848 XLIV) poruncesc instrucția în limba maternă. Cere eliminarea articolului.

Nagy Gy.: Face câteva erupțiuni șovinște — dintr'un vulcan mort. Se provoacă la o lege din 1848, *abrogată*, care dispune învățământ general în limba maghiară. Face zamă lungă, până îl avertizează presidentul. Se alătură la propunerea lui Bozóky.

(Pauză).

V. Goldiș: Aderează la propunerea lui Vlad, cu toate că n'are nădejde să fie primită.

Zakarias: Nici un pic!

Lui **Okolicsányi László** îi e frică să se desnaționalizeze copiii maghiari din școlile nemaghiare.

Damian se alătură la propunerea lui Vlad și Goldiș.

Nagy Ferenc vorbește în senzul celor spuse de Okolicsányi.

Veres József cere amânarea vorbirii sale.

Se pune la vot propunerea lui Sághy pentru lungirea ședințelor.

Se primește cu majoritate absolută.

Ședința se ridică la orele 2.

După răscoală.

Se știe că după potolirea răscoalei țărănești din Muntenia, »Crucea Roșie« română a trimis pe sate doctori, cu cari s'au dus și dame din societatea înaltă, să ajute pe cei răniți.

Iată ce scrie d-na Paraschivescu, soția colonelului, despre cele văzute:

»Sânge, răni și jale, iată ce văd zilnic, dragă soră, ieri am plâns șiroaie de lacrimi fără să vreau! Judecă și tu, intru într'o căsuță mizerabilă împreună cu una din surori; avem cu noi alimente și bani. Ce groază în micuța odaie! Inchipuie-ți într'un spațiu nespun de restrâns o femeie zăcea rănită pe un pat de scânduri fără de saltea, fără de rogojină măcar, alături de soțul ei rănit și el, și patru copilași ce plângeau de țî-se rupea inima!

»Drept hrană aveau cu toții o puțină cu ardei murați din care mâncaseră toată iarna, iar ca unică mobilă a odăiei o copaie!...

»Îți mărturisesc că în urma celor văzute de mine la Băilești și Negoști am găsit pe cerșetorii noștri dela »Pânea zilnică« cu mult mai fericiți ca pe țărani Doljului!

»Nu știm cât vom sta aci, răniții ne merg spre bine, dar zilnic descoperim alții și alte mizerii de ajutat.

»Ni-e teamă că banii ni-se vor sfârși și va trebui din nou să facem apel la capitalul »Institutului Surorilor de Caritate«, căci nu ne lasă inima să plecăm și să lăsăm așa pustiu amarnic în urma noastră...«

La domiciliul preotului Damian a fost găsit un tinăr, anume Dinicu, implicat în chestia asociației țărănești. Aflăm că tinărul în chestie se numește Cercel, nu Dinicu.

Cu ocazia cercetărilor în chestia societății țărănești, cabinetul V a făcut o descoperire foarte importantă.

S'a descoperit că la locuința preotului Damian este sediul unei societăți antisemite secrete, cu totul distinctă de asociația țărănească.

A fost găsit acolo și arestat un anume Calimeri, președintele asociației antisemite secrete. Această societate se înconjoară de mult mister. Membrii jură pe evanghelie că nu vor divulga nimăru nimic.

S'au confiscat mai multe registre, evanghelii, icoane, pecețile societății și carnetul de cotizații, cari toate se află acum depuse la cabinetul V.

Între membrii acestei asociații se află și câțiva reporteri dela unele ziare din Capitală.

Din străinătate.

Alianța anglo-spaniolă.

»Correspondencia de Espana«, ziarul spaniol din Madrid, publică într'un număr recent al său un interviu sensationnal referitor la întrevăderea dela Cartagena dintre regele Eduard și Alfonso. *Între Anglia și Spania s'a încheiat cea mai intimă alianță pe timp de pace și războiu.*

La boala »VÂNĂ de AUR«, diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul »ZERO«, căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare.

Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere.



La întrebunțare e mai ieftin decât hârtia. Ori unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87—52.

Telefon 87—52

E vorba de dublă-alianță între aceste două state. Se crede, că se va alia și Franța, eventual și Italia și atunci se va naște o nouă triplă alianță, eventual quadruplă. Puterile aliate au cunoștință, că Italia va repăși din tripla alianță și după moartea lui Francisc Iosif își va pretinde teritoriile italiene din Austria și va continua o politică balcanică independentă.

Alianță anglo-spaniolă se bazează pe următoarele:

Anglia îi pune Spaniei la dispoziție sumele necesare pentru convertirea rentei spaniole și garantează siguranța țărmurilor spaniole. Spania pregătește bază strategică între Ferrol-Vigo-Cadiz-Cartagena și construiește flotă puternică, care va costa 430 milioane franci. În bugetul anual al Spaniei vor figura peste 50 milioane franci la ieșite, în contul datoriei pentru flotă.

Tot ziarul menționat amintește, că regele Italiei va cerceta cât mai curând la Cartagena pe Alfonz, regele spaniol.

Ziarele italiene însă desmint această vizită a regelui Victor Emanuel, pentru că, zic ele, mai întâiu regele Alfonz trebuie să facă vizită în Roma.

Belgia.

Criza. Regele a încredințat pe fostul ministru de interne Frooz cu compunerea noului cabinet. Regele Leopold a vizitat Duminecă pe Fallières, președintele republicii franceze. Scopul acestei vizite e necunoscut. În urma retragerii legerii miniere cu 1 Maiu toți băieșii vor intra în grevă.

Rusia.

În urma descoperirii asociației militare secrete au fost deținute mai multe persoane, cari toate au fost depuse în cetatea Petru și Paul din Petersburg. Asociația avea mai multe tipografii, în cari se tipăreau ziare și broșuri, cari se răspândeau apoi printre soldați. Asociația are foarte mulți membri extraordinari.

În Lodz tot mai continuă revoluția. Vineri au fost aflate pe străzi 25 cadavre. Nu-s cruțate nici femeile, nici copiii. Soldații țin multe perchiziții domiciliare și împușcă fără milă în mulțime.

Răscoala agrară în Basarabia. Cu toate măsurile strașnice luate de guvernatorul Basarabiei, un început de răscoală s'a produs în regiunea Hotinului.

Țăranii de pe moșiile Hărdănești și Fitești s'au năpustit cu violență asupra muncitorilor străini cari arau ogorul boeresc.

Lucrurile ar fi ajuns departe dacă nu s'ar fi chemat telegrafic un batalion de cazaci, care uzând de strășnicie a potolit repede mișcarea.

Ordinea s'a restabilit iar lucrătorii s'au reintors la munca câmpului.

Torturile din Rusia în fața Dumei. Evenimentul zilei în ședința de ieri a Dumei a fost discursul deputatului socialist-revoluționar Uspinsky (vărul cunoscutei revoluționare Vera Ssulici), în privința torturilor la cari sunt supuși arestații politici din închisoarea Algačinsk. După evadarea mai multor arestați regimul din această închisoare a fost foarte mult înăspriț. Guvernorul a dispus în urma acestor evadări transportarea unui număr de arestați în altă închisoare la o distanță de 600 verste. Directorul opunându-se la acest transport din cauza, că frigul era teribil, el a fost amenințat de către șeful său.

Femeile arestate au fost duse pe acest ger, timp de patru zile pe drum și au îndurat chinuri îngrozitoare. Toate au ajuns la destinație aproape în stare muribundă.

Torturile pentru femei au fost aproape aceleași ca și pentru bărbați. Se știe, că s'a introdus atunci baterea la tălpi și alte chinuri. În special a avut enorm de suferit cunoscutul revoluționar Bogoeyntof.

Într-una din celule, o fată numită Sighida, care nu a permis unui ofițer să rădă de ea, a fost pedepsită la 100 lovituri de baston. Această fată, împreună cu alte trei fete, s'a otrăvit cu cocolă de pe vasele de aramă, din cari mâncau. Tot în același timp 16 bărbați au refuzat orice mâncare și beaură; din aceștia au murit mai mulți înși.

Acest discurs a stârnit o mare senzație.

Desarmarea:

Deputatul italian Faelli amic vechiu al lui Giolitti, a declarat următoarele unui ziarist:

În Italia matură politiceste se aude numai un glas, acela, că nu vom cu nici un preț desarmarea. Italia e atât de slab înarmată pe mare și pe uscat, încât abia și-ar putea apăra neutralitatea. Italia trebuie să se înarmeze, trebuie să-și măriască armata și flotila și trebuie să-și reconstruiască artileria. Conferința dela Haga va avea numai valoare academică.

În contra desarmării a vorbit și deputatul liberal-poporal german Müller-Sagen. Conform unei telegrame din Berlin, a spus între altele, că față cu politica externă toate partidele politice germane trebuie să se unească. După el e lucru greșit, că la Haga se propune desarmarea.

Impăratul Japoniei, după cum se telegrafează din Tokio, s'a adresat lui Cusuki, reprezentantul întâiu al Japoniei la conferința din Haga cu următoarele cuvinte:

— Să te ridici totdeauna în interesul păcii universale. Aștept dela dta, ca să reprezinți această dorință la conferința de pace.

Germania și Franța.

Faimosul ziar german »Die Post« care în anul 1875, într-un articol devenit istoric amenințase Franța cu un războiu; »Die Post« care chiar și până mai deunăzi nu publica decât articole vehemente la adresa Franței, deodată, ca printr'o învârtitură de șurub a luat o altă atitudine față de Franța.

Iată un fragment dintr'un recent articol, ce e inspirat de frica de Anglia:

»De câțva timp s'a pus din nou pe tapet chestiunea raporturilor dintre Franța și Germania. E un lucru universalmente cunoscut că pacea Europei depinde în mare măsură de bunele raporturi de dincoace și de dincolo de Vosgi.

»E o adevărată fericire de-a constata că la început să crească în Franța numărul celor cari pricep sterilitatea unei atitudini ireconciliabile a Franței față cu Germania.

»Noi nu cerem ca Franța să ne acorde simpatia, ce noi le-o arătăm fără nici un gând rezervat; nici nu e necesar și nici posibil încă. Dar dacă Franța abandonează atitudinea ei amenințătoare în toate conflictele internaționale în mod inevitabil ar rezulta posibilitatea unui modus vivendi foarte avantajos. Noua situațiune ce s'ar crea ar permite celor două State să-și cunoască interesele comune atât în Europa cât și în restul lumii.

»Războiul din 1870—71 a creat în Europa o stare de lucruri ce se aștepta de mult Franța cu toată slăbiciunea prin care a avut a trece, azi sub forma de stat Republican a ajuns o Putere respectată, puternică și înfloritoare între mările puteri mondiale. Republica franceză ocupă alături de Germania primul loc între marile Puteri europene.

Ce va să zică când pleacă Eduard VII în voiaj!

Turcia.

În contra reformelor. În districtete Colsovo și Vilano s'a pornit o puternică acțiune împotriva reformelor, pe cari vreau să le introducă și în Serbia-veche. Cauza la această reacțiune a dat-o împrejurarea, că jandarmii au început să umble deja prin aceste districte. Albanezii forțează pe sârbii creștini să țină cu ei. Sârbii au rugat pe Hümi-pașa și pe agenții civili săi ocrotească împotriva albanilor. Albanezii au telegrafiat Porței, ca să renunțe la reforme, pentru că populația se va opune, folosindu-se de arme.

Groaznica catastrofă din Mexic.

După ultimele telegrame sosite din Mexic, se anunță că ultimul cutremur de pământ a fost mai puternic de cât se crezuse la început.

Catastrofa produsă de acest cutremur e colosală.

Ondulațiunile pământului au fost așa de puternice, și așa de întinse, în cât au fost distruse 12 orașe mici.

Orașul Muazanilla este distrus aproape cu totul. În regiunea Caliente mai mulți vulcani sunt în erupțiune.

După ziarul Ewening News numărul victimelor este de câteva mii. Cele mai multe victime au fost în orașul Mexico, care a suferit foarte mari pagube.

Știri sosite din El Paso (Mexico) spun că numărul exact al victimelor n'ar fi însă decât vre'o 600 persoane.

Din Galveston se comunică amănunte foarte curioase asupra agitației mării în timpul cutremurului.

Apa mării era fierbinte și se ridica în coloane uriașe, căzând apoi cu un sgomot colosal, inundând coasta mării.

Acest ciudat fenomen se putea vedea dela o distanță de 100 mile engleze.

Anele lacului Chiapalo s'au revărsat producând mari pagube.

În toate părțile unde s'a simțit cutremurul s'au format largi săpături de pământ, cari au înghițit oameni cari mergeau pe stradă. Se zice că au fost înghițite de aceste crăpături ale pământului, detașamente de trupe.

Apărarea națională.

Mișelii administrative.

Proteste.

Pe fiecare zi administrația contelui negru ține să-și afirme tradiția.

Cetitorii noștri vor afla mai la vale despre noile ei isprăvi.

Volnicii administrative.

Faptele dovedesc până la cea mai perfectă evidență în ce mod întortochiat și brutal se obsearvă și respectează în fericita Ungarie de azi constituționalismul așa des și cu atâta emfasă buciumat în lumea largă de către aceia, cari calcă sub picioare și pângăresc adevărul în mod perfid și mincinos.

Adunarea poporală convocată în Șomcuta-mare pe ziua de 8 Aprilie a fost oprită, — firește din motive copilărești, izvorite din creeri ungurești.

S'a convocat altă adunare pe ziua de 14 Aprilie, care a și fost conceasă de protopretorele cercului. Însă cu o zi înainte, mare a fost indignarea românilor primind din nou ucazul pretorial de oprire, sub pretext că în dieta țării s'a întâmplat gălăgia înscenată de unguri față de iubitul și mult adoratul nostru bărbat dl dr. Alex. Vaida-Voevod.

Au fost comandați 42 jandarmi, cari în dimineața zilei defiptă pentru adunare au cutrierat comuna, au fost puși în toate ulițele la intrare în comună, oprind poporul a intra. Și cu toate că porunca de oprire s'a trimis în toate cele 42 de comune din cerc, unde prin slujbașii satelor s'au vestit cu tobele că e oprit a merge la adunare în Șomcuta — sub grea ped.

— totuși mii din popor au venit până la marginea comunei, de unde au fost înțepați prin jandarmi a intra. Ba până la muierile cari veneau cu ouă, pui, miei, ș a. de vânzare n'au fost lăsate în comună. Nu se poate nici închipui indignarea și iritarea acestui blând popor român chioran, când au văzut la câte e expus astăzi în erablastămată a coaliției. Eu nu pot să pricep

până unde poate să mai meargă răbdarea cea mare și ce sfârșit o să aibă toate acestea. În contra opreliștei s'a făcut recurs în scris la ministrul de interne, protestându-se în contra volniciei și cerându-se termin nou și permisiune pentru adunare.

Vom vedea rezultatul!

Moșul.

Amorțea de pe Crișul-Alb.

În lupta noastră de protestare contra nimicitorului proiect școlar a lui Apponyi, până și din cele mai extreme puncte ale țării, locuite de români, ne vin știri înveselitoare de manifestare națională. Fără ca să mai amintesc de altele chiar și din munții Ciucului, din săcuime, dela acei frați pierduți între străini, de cari par că nici nu mai știam, ne sosi zilele trecute un glas de deșteptare.

Și din ce în ce lupta se întetește pe toate liniile.

Din toate părțile ne sosesc proteste de ale sinoadelor și comitetelor parohiale, convocări și rapoarte dela adunări, numai inteligența de pe Crișul-alb doarme indiferentă. Din întreg ținutul dela Baia-de-Criș până la Boroșineu numai în vre-o 8 comune s'au adus concluze contra proiectului Apponyi. Incolo amorțea și nepăsare. Ba nici sinodul protopopesc din Halmagiu nu s'a arătat de ce e capabil. De vre-o adunare poporală nici vorbă, cu toate că acolo, poporul e mai lipsit de școală politică.

Apelez la simțământul național al inteligenței din acele părți și o rog ca fără șovăire să pună la cale convocarea de adunări populare în mai multe locuri ca Halmagiu, Ciuciu, Iosășel, Buteni ș. a. unde țărănimea să poată participa fără greutate, și acolo să i-se explice cu deamăruntul situația politică de-acum, să i-se arate cursele ce ni-s'au deschis, cu un cuvânt să se procedă ca și în alte adunări. Iar sinoadele parohiale să nu întârzie a protesta și ele contra atacului pornit școalelor și autonomiei noastre bisericesti.

Să nu ne încredem prea tare, că ieșind învingător deputatul național, la alegerile trecute, cu o majoritate covârșitoare, poporul și de alte dăți va fi locul lui (cum și trebuie să fie!) căci dându-i școală politică jidanul din sat ușor putem să dăm de belea.

Să ne punem dar pe lucru!

Că vom păți ca obidiții frați din Bihor, să nu ne doară, cel puțin mai avem ce pune la răvaș, iar libertății întrunirilor din Ungaria îi va merge vestea în lume.

(ini).

Protestul nădăbanilor.

Comitetul parohial gr. or. român din Nadab, întrunit în ședința extraordinară dela 1/14 Aprilie 1907 sub presiunea p. Demetriu Muscan, a votat următoarea rezoluție:

Având în vedere, că una dintre cele mai de căpetenie agende ale fiecărui comitet parohial e, a apăra și a susține în întregimea lor drepturile bisericești și ale școalei noastre confesionale;

Având în vedere, că e dreptul bisericești noastre a-și alege autonom preoții și învățătorii pentru școalele noastre confesionale și a se îngrijii de susținerea și dotarea lor;

Având în vedere, că poporul nostru, sub scutul bisericești, cu mari jefuri a înființat, susținut și susține școalele noastre confesionale;

Având în vedere, că proiectul de lege, prezentat de ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Apponyi Albert, referitor la școalele noastre confesionale, vatămă adânc drepturile bisericești noastre autonome pe terenul instrucțiunii;

Având în vedere, că acest proiect stă în contradicție chiar cu Statutul Organic, sancționat de Majestatea Sa și înarticolat în lege;

Având în vedere, că dacă acest proiect va deveni lege, se vatămă un drept firesc, de a se cultiva fiecare după fire și limba sa, ca fii credincioși ai bisericești noastre, protestăm cu toată energia contra acestui proiect de lege.

Totodată exprimăm cea mai profundă mulțumită Arhierilor pentru apărarea învățământului și a dreptului bisericești pe terenul instrucțiunii, rugându-i ferbinte, ca Capi legali ai bisericești noastre, să continue a lupta pentru delăturarea acestui proiect, care este vatămător bisericești noastre gr. or. române și în caz de lipsă, să înainteze plânsurile noastre la cel mai înalt for legal constituțional.

Acest protest se înaintează prin oficiul paroh. P. S. S. Dlui Episcop Ioan I. Papp, ca să arete la locurile competente, că consimțim întru toate cu bunii noștri Arhierii.

Demetriu Muscan, președinte, Laurențiu Toader, not. com. par., George Crainic, Dimitriu Boariu, Petru Dragan, Petru Goldiș, Ioan Mladin, Dimitrie Varga, Mitru Palcu, Flore Buntean, George Dema, Onuț Vidican, Onuț Jescău, Petru Onița, Mitru Morgoșiu, Onuț Ispas, T. Laza.

Protestul căpruțenilor.

Comitetul parohial gr.-or. român din Căpruța în ședința sa dela 6/19 Martie a. c. ținută sub prezidiul părintelui Dimitrie Maci, a adus următoarea rezoluție:

Comitetul parohial, conform dreptului ce-i compete, prin »Statutul Organic« respinge cu toată energia proiectul ministrului Apponyi și aderează la pașii întreprinși de prelații noștri, în special de P. S. Sa dl episcop I. I. Papp, pentru ținuta Sa atât de deamă; depune și pe mai departe încrederea, rugând a lua toate demersurile pentru apărarea școalei noastre române. Căpruța, la 6/19 Aprilie 1907. Dimitrie Maci, președinte.

Protest din Sătmar.

Clerul tractului protopopesc de Eriu din dieceza de Oradea-Mare, își ridică glasul și protestează în contra proiectului de salarizare a învățătorilor dela școalele confesionale și comunale, deus de ministrul de culte și instrucțiune Apponyi pentru desbatere în casa țării, și pretinde luarea aceluia dela ordinea zilei pentrucă:

a) Prin acela se țintește la nimicirea limbei și culturii noastre românești.

b) Acela atacă în mod fățiș drepturile bisericești noastre românești, sancționate de Majestatea Sa regele nostru apostolic, de a-și susține școale, în cari pe lângă creșterea poporului în limba sa maternă, să se crească totodată și în spiritul evangheliei lui Hristos, în iubirea de patrie și de neam pe cum și în iubirea de aproapei.

c) Acela e nedrept pentrucă vrea a ne constrânge prin sudoarea feței și cu jertfele noastre să susținem școale pentru maghiarizarea credincioșilor ce aparțin bisericești noastre.

d) E contrar legilor firei și tuturor principiilor pedagogice, și va zădărnici câștigarea cunoștințelor, cari sunt neîncunjurat de lipsă, la creșterea morală și culturală a poporului nostru pentrucă e știut că un popor numai în limba sa maternă se poate crește și desvolta.

Pretindem însă ridicarea salariilor învățătoresți pe conta visteriei statului la susținerea căruia și poporul român din aceasta patrie contribuiește tot în așa măsură ca poporul maghiar.

Exprimă mulțumita ferbinte ilustrității sale episcopului diecesan dr. D. Radu pentrucă a luat poziție în contra acestui destrăuitor proiect și umilit îl roagă ca și de aici înainte să se lupte cu toate armele legale, apărând astfel moștenirea noastră dela strămoși, biserica, legea și limba noastră română.

Din conferința preoților districtului protopop. de Eriu ținută în 18 Aprilie 1907 în Portelec.

Alexa Pop protopop districtual, Florian Selagian notariul districtual.

Protestul românilor sălăgeni.

Bravii români din Sălăgiu după cum cetim în »Gazeta de Duminecă« au protestat în mod impunător împotriva proiectului școlar al lui Apponyi în adunarea poporală, care a avut loc Vineria trecută la Șimleu.

La această adunare au luat parte românii din toate cercurile electorale din Sălăgiu.

În fața unui public de aproape de o mie de persoane, în frunte cu inteligența din Șimleu și jur, președintele aclamat dl dr. George Pop, deschide adunarea printr'o frumoasă vorbire. Mai vorbesc următorii domni: protopopul Aug. Vicaș, advocații dr. Victor Deleu și dr. C. Meseșian, care cetește și rezoluțiunea, învățătorul S. Oros, țăranul Nic. Oros și preotul Gr. Flonta.

Veneratului președinte al partidului național, dlui George Pop de Băsești, care din cauză de boală n'a putut lua parte la adunare, i-s'a trimis telegramă de aderență, dorindu-i deplină și grabnică însănătoșare.

Frumoasa rezoluție de protestare, primită de adunarea dela Șimleu, va fi înaintată camerei prin președintele clubului naționalităților, dl dr. Teodor Mihali.

Adunarea poporală din Chișirigd.

Ni-se raportează telefonic, că ieri a avut loc adunarea poporală de protestare în Chișirigd, comună, care se ține de cercul electoral al Sălontei. S'a adunat lume din șase comune din cercul Ugrei. Au fost de față 2000 țărani. Președinte al adunării au fost țăranul Teodor Bodea din Păușa. Afară de președintele adunării a vorbit dl dr. Lasca, timp de două ceasuri. S'a primit o rezoluțiune identică cu cea dela St. Nicolaul-rom. Adunarea a decurs în ordine.

Pentru reușita adunării și-au câștigat deosebite merite judele local Demetriu Pop, apoi preotul Stefan Făt din Apateul-rom., urzitorul adunării I. Iernea, curatorul din Apateu, precum și preotul și învățătorul local: Ioan Danciu și Ioan Pop.

S'a purtat rău învățătorul Romul Popa din Leș, care între altele a scos vorbă, că nu se ține nici o adunare în Chișirigd și a făcut propagandă în contra adunării.

Adunare în Șag, ori în Homorog.

Suntem informați, că în Dumineca Floriilor se va ține adunare poporală în Șag (cerc. Ceica), eventual în Homorogul-rom. (cerc. Tina). Mâne se va decide definitiv în care comună va fi adunarea.

Sociale.

Dor de lume.

Sunt aderent hotărât al vieții pacinice. Acolo, departe de zgomotul și fumul orașelor, într'un sătuleț de munte, lângă ocupațiunea mea, să mi-se scurgă vieața în liniște, spre folosul celor micuți și nevinovați, spre îndreptarea și creșterea lor în cele bune. Și tocmai faptul, că sunt bazat pe astfel de vederi, nu mă pot împăca cu acel »dor de lume« al altora.

Mă întâlnesc adesea cu foști prietini din copilărie, aplicați pe cariera industrială. Mai zilele trecute avusei o astfel de întâlnire. Imi fusese bun prieten de jocuri, prin primele clase ale gimnaziului.

Șase ani în urmă nu mai auzisem nimic despre el. E caldă de... Dupăce s'a »slobozit«, o luase razna prin lume.

— Atârnat de voința și în cele mai multe cazuri de caprițiul măiestrului, bietul ucenic doarește libertatea și dupăce s'a făcut caldă se simțeste într'o lume cu totul nouă, necunoscută lui până aci. Situația liberă îl orbește și se aruncă în lume fără ca voința lui să fie în stare a-i croi o direcție hotărâtă. Lipsindu-le și experiența toate curente bolnăvicioase a le societății înrânșii își afix aderenți Vieața bonvivantă, »să-mi petrec vieața« e deviza lor.

»Dorul de lume« de vieața zgomotoasă îi poartă dintr'un oraș într'altul.

»Fost-am prin lume, văzut-am și locuit-am prin multe orașe, Pesta, Viena«.

Imi descrie apoi vieața lui zgomotoasă, plină de aventuri.

Nu pot suferi însuflețirea cu care povestește despre vagabundarea lui.

Bine, dar și-a sosit vremea să te așezi și tu, să-ți întemeiezi familie și să fii și tu în rând cu altă lume.

Mă prinde o jale și compătinesc aceste ființe migratoare, cu viitorul nesigur, a căror bătrânețe dacă o ajung e sarcina societății. Vieața orașelor are multe prăpăstii ademenitoare, pe cari tinerețel alunecă orbiș.

Și cei mai expuși, fără control, fără a putea fi supravegheați sunt tinerii industriași, necăsătorii. Tot ce câștigă în decursul săptămânei, prin muncă grea, dar bine plătită, în fumul fabricelor, în decursul unei săptămâni prăpădesc într-o singură zi. Așa că nu numai că nu pun la o parte pașale, dar duc lipsă în cele mai necesare condițiuni de existență. Mai vin apoi și boalele și el fără de adăpost, fără mijloace. Mulțumită filantropiei, este adăpostit într'un spital, ca după ce se va reînșănătoșa să-și înceapă păcatele dela început. Îl întreb: »Trebuie să ai și ceva parale, câștigi bine, dupăcum îți știu măiestria?»

— »Par'că pe mine de strins parale mă doare capul. Cât să trăiesc, îmi pot câștiga totdeauna. String până am câte 50 fl., atunci câteva zile știu că duc traiu domnesc. După ce am gătat banii, mă pun iarăș pe lucru. Îmi place să fiu galant și să mă port prin lume. O să merg și la America.»

Îl compățimesc și mai mult. Se va prăpădi bietul. Îi fac o propunere:

»Știi ce, frate? Iacă te însori. Lucrul tău se plătește bine în orice oraș. Vei prinde ceva stare și pe bătrânețe vei fi asigurat.

— Mai am timp până voiui trece de 30 ani. Vreau să trăiesc singur, nu vreau să fiu legat de nime, să pot umbla pe unde-mi place.

Pentru dânsul căsătoria e o legătură, ce nu-l lasă să umble prin lume și tocmai pentru asta se ferește de ea.

Târziu, când focul tinereții i-se va fi stâns, disgustat de lume, va căuta să înceapă ceeace până aci a încunjurat. Și el ostenit, pătruns de toate relele, ce va căuta fericirea în căsătorie. Nu va fi oare prea târziu?

Tr. M. jun.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Aprilie n. 1907.

— **Consistor plenar.** Pe azi la 11 ore P. S. Sa episcopul I. I. Papp al Aradului a convocat consistorul plenar.

— **Împăratul Germaniei,** Wilhelm al II-lea, care caută cu orice preț să câștige simpatia opiniei franceze, a primit în zilele trecute mai mulți componiști francezi. Despre această audiență se publică acum mai multe amănunte. Așa între altele, împăratul s'ar fi adresat către artiștii francezi cu următoarele cuvinte:

— N'am crezut niciodată, că voiui fi așa de norocos, să am înaintea mea oameni atât de renumiți.

Compozitorul *Saint-Saens* i-a răspuns împăratului:

— Dacă noi suntem Alpii, atunci Majestatea Voastră este Himalaia.

E de remarcă, că împăratul Wilhelm încă n'a primit componiști germani. Împrejurare, care denotă, că cochetează într'adevăr cu francezii.

— **Perechea regală engleză** petrece de prezent la Neapol, de unde va plecă Joi. Conform unei informațiuni a ziarului berlinez »*Lokalanzeiger*« perechea regală engleză va călători în cel mai mare incognito la Roma. Regele Italiei va fi atunci la Spezzia, iar perechea regală engleză va vizita pe regina Elena și va invita perechea regală italiană în Anglia. Nu este exclus, că regele Eduard va cerceta și curțile din Atena și Petersburg.

— **Petiții în trăsura regelui.** Conform unei informațiuni sosite din Praga, Vineri au aruncat în trăsura regelui, care petrece acolo, 15 petiții. Între ele e de remarcă una, pe care a aruncat-o fata A. *Walter*, care a fost înainte de asta dansatoare în teatrul național boem. În 1893 însă i-s'au aprins hainele pe scenă și a suferit grave arsuri. A cerut odată audiență, dela rege, dar nu i-s'a dat. Și astfel și-a ales calea aceasta, de-aș face cunoscută cererea.

— **Cununie.** Simpaticul secretar al băncei »*Silvania*« din Șimleu, dl *Nicolau Munthiu* își va sârba cununia la 6 Maiu n. a. c. în biserica română gr. cat. din Șimleu cu gentila d-șoară *Sa-*

biua, fiica d-nei văd. *Iuliana Deleu* și sora harnicului avocat din Șimleu, *dr. Victor Deleu*. Cordialele noastre felicitări!

— **Greva zidarilor din Budapesta,** care a durat aproape un an, a încetat în cele din urmă, fiindcă nu s'a mai putut susține. Comitetul grevei le-a recomandat muncitorilor, să între în lucru, căci numai așa se vor putea pregăti pentru o nouă grevă. În același timp a propus comitetul, ca de aci înainte să se plătiască de persoană câte o coroană pe săptămână pentru fondul de grevă, în loc de 40 bani, cât se plătea până acuma. O parte a muncitorilor voește să continue greva și e pregătită chiar să facă presiune asupra celorce voiesc să între în lucru. Poliția însă este avizată.

— **Anarhiștii în contra lui Roosevelt.** În New-York s'a dat de urmele unei bande de anarhiști, cari plănuiau uciderea președintelui Statelor-Unite.

— **Nou sistem de tunuri.** Ziarul militar francez »*La France militaire*« anunță, că oficerul E. *Potier* a inventat un nou sistem de tun cu tir repede. Greutatea tunului e numai de 75 kgr., e provăzut numai cu o roată și poate fi purtat de un om, întocmai ca o telegă. Cu un glonte de 1 kgr, umplut cu melinită se poate ținti la o distanță de 5 mii metri. Forma glontelui e cu totul diferită de a celor actuale, țeava tunului e lată, iar forța de emanațiune a glontelui e grozav de mare. Inventatorul afirmă, că dacă va fi înarmat cu acest tun numai un regiment de infanterie, acesta va fi în stare să învingă o armată de 50 mii de capete, prin ceeace s'ar face imposibil orice războiu. Aviz conferenței dela Haga.

— **Ce a făcut și ce n'a făcut regele Eduard VII.** De aici înainte nu se va mai putea spune despre Eduard al VII, că nu se știe ce a făcut de când e pe tron și nici dânsul nu va zice despre sine, cum a făcut într'o împrejurare ce o vom enara aici pe scurt.

Nu mult după urcarea sa pe tron se duse se aziste la examenele școlărilor. Într'o clasă profesorul puse pe un elev să-i spue ceva despre regele Eduard. Bietul băiat începu să spună când s'a urcat Eduard pe tron, că e un rege.

— »Dar ce a făcut? Îl întreabă profesorul.

Elevul răspunse:

— »Regele Eguard a făcut... regele a făcut, a făcut...»

Regele îl scoase din încurcătură spunându-i:

— »Lasă băiete că nici eu nu știu ce am făcut!»

— **În atențiunea fruntașilor comunei bisericești gr. or. române din Arad.** Scaunele vacante din sf. biserică se vor vinde prin licitațiune publică, care — conform dispozițiunii comitetului parohial — se va ținea în Dumineca Floriilor, după sfânta liturgie, în fața locului. Arad, la 6/19 Aprilie 1907. *Iosif Moldovan*, not. comit. parohial.

— **Pretura din Arpașul-interior** (comitatul Făgăraș) sub Nr. 863/907, a scris concurs de medic, pentru cercul medical Viștea-inferioară. Termenul de concurs este până în 10 Maiu st. n. a. c., iar alegerea va fi în 15 Maiu crt. în cancelaria comunală din loc. Venitele împreunate cu acest post sunt: cor. 1600 salar, cor. 400 pașal de călătorie și cor. 400 bani de cuartir, fără de aceia are a primi taxa după vizitele făcute. Alesul va fi primit la fondul de penziune al notarilor și va căpăta concesiunea, de a ținea farmacie de casă. Cercul medical are 13,436 de suflete și e curat românesc, iar alegerea unui român, ca medic va fi sigură.

— **O amendă de 150 milioane lei.** Marea societate petroliferă »*Standard Oil Company*« a fost trimisă înaintea juriului din Chicago, sub învinuirea că a beneficiat de reduceri frauduloase la drumul de fier Chicago, Alton și alte linii.

Societatea a fost găsită vinovată de acest delict și încă de alte 1462 delictes comise în anul 1903.

În urmă verdictului Curței — conform legii lui Elkin compania urmează să fie condamnată la 150 milioane de lei pentru multiplele infracțiuni de lege ce a comis.

Sentița nu se va publica însă decât numai după pledoariile advocaților cari cer ca delictes să se adune într'un singur bloc, ca să nu se pronunțe decât numai o singură amendă.

— **Ospătărie națională în Arad.** Recomandăm cetitorilor noștri ospătăria națională românească din Arad. În strada Boczkó, aproape de centrul orașului, ducând tramvaiul pân'acolo, dl Ignatie Pașca a zidit un frumos otel (cu 25 camere) și restaurant, care poate fi un loc de întâlnire al tuturor românilor călători. Este și o datorință a-l sprijini, fiind român, dar și de altfel otelul, mai ieftin decât toate, oferă cel mai mare confort, fiind aranjat foarte modern.

— **Knizse István,** măiestru de arme cu diplomă, în Arad, în sala de tir din pădurița orașului, primește reparația a tot felul de arme, face paturi de puști și lamite pe lângă prețuri moderate și garanție.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundant asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cancelarie, cele mai nouă bucați musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

— În cinci minute poate își face ori cine rumă cognac, licor de cel mai gustos. Materiile necesare se pot procura exclusiv în Drogheria orașenească (Ujvárosi drogeria) Oradea-mare (Nagyvárad) Szent László-tér.

Necesarele pentru 1 litră rum	32 fil.
" " " " 1 " cognac	40 fil.
" " " " 1 " licor	50 fil.

Ultime știri.

— Serviciul nostru telefonic. —

Arad, 22 Aprilie 1907

Mobilizarea armatei.

Din Oradea-mare ni-se comunică din partea unei persoane demne de încredere, că acolo s'a mobilizat armata comună, ca să asedieze cercul Beiușului pe motivul, că s'au răsculat țaranii. Această scornitură este un pretext numai pentru a împiedeca ținerea adunărilor populare. Se afirmă, că mâne sau poimâne va porni armata.

Alegerile din Spania. Până acuma s'au ales 119 guvernamentali și 45 liberali.

Vaporul Archangelsc, dupăcum se telegrafiază din Petersburg, trecând printre sloi de gheață pe râul Neva fiind avariat, s'a cufundat. Dintre 60 persoane câte erau pe vapor, 25 au perit.

Exercițiile militare din Praga, cari erau proiectate pentru ziua de azi în fața Majestății Sale, s'au amânat pentru altădată din cauză de ploaie.

Dela judecătorii și tribunale.

Cercetare sistată. »*Unirea*« scrie:

Mercurea trecută s'au pertractat înaintea senatului dela Tribunalul din Cluj, excepțiunile dela contra punerii sub acuză a dlui Augustin Gruția, pentru două pasaje din primul publicat în Nrul 2, în cari procurorul a aflat ațătare. Esceșțiunile susținute cu multă inteligență și iscusință de distinsul avocat dr. Iuliu Pordea, au fost acceptate de senat, care a respins actul de acuză a procurorului. Cest din urmă a însinuat apelată la Tablă.

Economie.

Arad, 23 Aprilie 1907.

Insoțirea băncilor române »Solidaritatea«.

Comitetul delegațiunii băncilor române s'a întrunit ieri, Duminecă în Sibiiu sub prezidiul dlui *Partenie Cosma* și a discutat în chestia proiectatei însoțiri a băncilor române »Solidaritatea«.

Au fost de față dd. *Sava Raicu*, *R. Cărbăș* și *I. Lăpădat*.

Precum suntem informați, comitetul a hotărât să emită prospecte tuturor băncilor române și a proiectat ținerea adunării generale cu finea lui Iunie.

Prin crearea acestei instituțiuni, băncile române au meritul de a face un început, cari în orice caz le servește spre onoare. Este poate prima asociare, venind însuș dela bănci, care într'o formă autonomă se învoesc înșile la revisuire obligătoare. Ne putem ușor da seama de însemnătatea ei precum și de efectul bun ce va exercita acest exemplu și în cercurile financiare. Iată de ce sperăm că toate băncile noastre vor grăbi în interesul lor bine priceput, să se înroleze la »Solidaritatea«.

Comitetul s'a mai ocupat apoi și de chestiunea redactării »Revistei Economice«. S'au luat măsuri ca foaia să fie și d'aci încolo redactată cât mai bine. Organul acesta de specialitate este în orice caz indispensabil și trebuie susținut și sprijinit cu orice jertfe, în interesul iarăș bine priceput al așezămintelor și a culturii noastre economice.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 10 Aprilie

Grâu 75 kil. 7.05—7.10, 76 kil. 7.10—7.20, 77 kil. 7.20—7.25, 78 kil. 7.25—7.35. Grâu (marfă mercantilă) 76—77 kil. 7.00—7.05. Secară 5.90—5.95. Orz 5.70—5.75. Ovăs 6.80—6.85. Cucuruz 4.80—4.85.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 20 Aprilie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	8.40—8.41
Secară pe Aprilie 1907	6.72—6.73
Ovăs pe 1907	7.70—7.71
Cucuruz pe Maiu 1907	5.45—5.46
Grâu pe Octomb. 1907	8.43—8.44

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	8.44—8.45
Secară pe Aprilie 1907	6.73—6.74
Ovăs pe Aprilie 1907	7.68—7.69
Cucuruz pe 1907	5.74—5.75
Grâu pe Octomb. 1907	8.46—8.47

Prețurile socotite după 100 kgr. și în banii gata. —

Piața din Aradul-nou.

500—600 mm. Grâu	7.20—7.30
400—500 « Cucuruz	4.90—5.00
Semnare nominală, Ovăs	7.00—7.10
« « Orz	6.00—6.10
« « Secară	5.60—5.70

Prețurile în coroane, per kgr.

BIBLIOGRAFIE.

»Viața românească« Nr. 3. Martie a. c. a apărut cu următorul sumar: I. Agârbiceanu, Fierarul Petrea (nuvelă). A. Philipide, Specialistul român. Gh. din Moldova, Pasteluri (In baie, La întors). Ioan I. Mironescu, Sandu Hurmuzel (nuvelă). O. Goga, Un om (versuri). Dr. M. Manicatide, Malaria sau Frigurile. D. D. Pătrășcanu, Plimbare (schiță). G. Rotică, Ruga razășilor de peste Prut (versuri). I. Ciocârlian, La crășmă

(schiță). George Tofan, Viața românească în Bucovina (Douăzeci și cinci de ani de muzică națională). I. Russu-Șirianu, Scrisori din Ardeal (Descrerea populației), Un dascăl din Ardeal, Scrisori din Ardeal (Chestiunea școlară). Alexis Nour, Scrisori din Basarabia (Viața noastră). George Ranetti, Cronici bucureștene. G. I. Cronica literară (Țăranul în literatura românească). Vasile Pârvan, Cronica Istorică (»Pământul, sătenii și stăpânii în Moldova«). D. Pompeiu, Cronica științifică (Berthelot). V. R., Cronica internă (Cauzele mișcărilor agrare). Ignots, Cronica externă (Alegerile pentru Reichstag). P. Nicanor et Co., Miscellanea.

A apărut nr. 4 din »Economia« (anul III), foaie economică ilustrată, ce apare în Caransebeș sub redactarea magistrului silvanal Alexandru Diacovich. Cuprinsul: Apărarea paserilor. Din albinărit: Fagurii. Cultura băgrinului. Cum să îngrigim primăvara sămănturile de toamnă? Informațiuni: Pentru promovarea culturii pepenilor. Protejarea paserilor. Îmbunătățirea izlazurilor. Se scumpește vitriolul de aramă. Kurs de vierit pentru învățători. Varietăți: Mănuși pentru împrăștierea îngrășămintelor artificiale. Un nutremânt bun pentru găini. Regule pentru clocit. Sămănturile de mazere. Puii de găscă. Situația agricolă. Responsabilitatea păzitorilor de câmp. — Abonamentul la an 4 cor., pe jum. an 2 cor.

Poșta Redacției.

Rugăm stăruitor pe toți colaboratorii și corespondenții noștri să binevoiască a scrie — ce-i pentru tipar — numai pe o pagină a filei, căci altfel în âmpinăm greutăți tehnice la cules (în tipografie)!

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor-proprietar George Nichin.

Legătoare de ciorapi

ARAD

Andrássy-tér nr. 20.

(Palatul Fischer Eliz).

Stă la dispoziția p. t. publicului.

Concurs.

Casa de păstrare, reuniune în Săliște comitatul Sibiiului, escrie concurs pentru ocuparea postului de comptabil II, cu termen până în 20 Maiu a. c. st. n.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar anual de cor. 1200, după anul de probă cor. 1400.
2. Relut de quartir cor. 200.
3. Tantiema statutară.
4. Cuincuenalii de câte 10%.

Reflectanții la acest post, au să dovedească că au absolvat școala comercială cu examen de maturitate și că au praxă necesară pentru de a purta agendele de comptabilitate și independent.

După anul de probă, nou alesul va fi declarat de funcționar definitiv și se va împărtași și de favorurile fondului de penziune.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Săliște (Szelistye), în 20 Aprilie 1907.

Direcțiunea.

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catharelor cele mai invecitate a le

ofticeii,
mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scuiparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

47 Kigr. cântărea dl Dr. Gera Attila din Voloșanka, care din tuberculoză s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat



s'a îngrășat de 120 Kigr.

Pentru anemici, femei în galbănare, pe cari îi doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent îi doare capul slabilor, cari doresc să se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reîntorcerea poștei încă două sticle. Nandrássy D. Mihály, preot, com. Gömör, Restér, u.p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și ramenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințați

CREMA-ALIFIA-SAPUNUL PUDRA **MATILDE** coroață. cor. 60 f. 80 fileri. 1 coroață.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.



Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Import de cea mai fină cafea.

Căfele prăjite

prăjite zilnic și proaspăt în prăjitorul meu propriu cu vapor, din soiurile cele mai alese:

Cafea Cuba mărgea, ce mai fină, $\frac{1}{2}$ Kgr. fl. 1'20
Amestec de Granada-Nouă, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ 1'—
„ regal (Király-keverék), $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —80
„ Domingo, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —70

Cafele brute.

Cafea Mărgea și Cuba, foarte fină, $\frac{1}{2}$ Kgr. fl. 1'—
„ Java de aur, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —90
„ Mocca, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —90
„ Liberia, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —80

„ Mărgea și Cuba, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —80
„ Quatamala, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —90
„ Santos, Mărgea și Cuba, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ —60

Tea.

Fărmituri, $\frac{1}{2}$ Kgr. fl. 1'50
Kongo, $\frac{1}{2}$ Kgr. „ 1'50
Amestec regal (Király-keverék), $\frac{1}{2}$ Kgr. „ 3'—
Mandarin (veritabilă), $\frac{1}{2}$ Kgr. „ 4'—

Vânzare în mare și mic.

- - In provincia franco - -

Cu deosebită stimă:

Wizner Benő

negustorie de import de cafe și tea din Fiume

Szeged, Kárász-utca 16.

== Zilnic cafea proaspătă prăjită. ==

Se caută

Un candidat de avocat

cu praxă bună.

Reflectanții să se adreseze la avocatul

Dr. Joan Papp, Brád.

Caut un desemnătoriu și un practicant

în cancelaria mea de arhitectură. Cei cu studii și cu școală de industrie sunt preferați.

Ioan Niga, arhitect

A R A D, József főherceg-ut nr. 1.

Am onoare a aduce la cunoștința stim. doamne, că întorcându-mă din Viena, mi-am deschis

Salonul

în Piața Libertății nr. 11, etajul I.

Modelele mele sunt dintre cele mai frumoase și cu prețuri moderate. Prin serviciu prompt mă voi sili să câștig încrederea stimatului public.

Comande în prvinție și transformări se'ndeplinesc punctual și cu esactitate.

Solicitând părtinirea prețioasă a onor. public, rămân cu stimă

Grünblatt Antónia.

ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

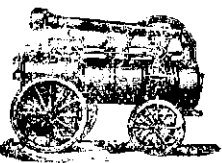
de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“ și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de trcerat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimetem preț-curente ilustrate gratis și franco.



Am onorul a aduce la cunoștința mult onoratului public că am deschis în *Lugoj, strada Bonnaz* (Palatul com. bis. rev. ref.)

prăvălie

cu obiecte de aur și argint, de juvaericele și ceasornice.

O praxă de 35 ani în orașele cele mai mari din țară și străinătate mă pune în plăcuta-poziție de a putea satisface și cele mai mari pretenziuni.

Nizuința mea principală va fi totdeauna îndreptată într'acolo, ca prin liferare

de mărfuri numai de prima clasă

prin lucrare precisă și bună, pe lângă prețuri moderate

să-mi câștig și asiguraz încrederea onoraților mei mușterii.

Voiu pune deosebit pond pe fabricarea de juvaericele, precum și pe

reparatura conștientioasă perfectă a ciasonicelor

conducând însumi toate lucrările și ori-ce reparatură, fie cât de mică, va fi executată cu cea mai mare punctualitate și conștientiozitate. Vă rog să vă convingeți prin o comandă de probă despre calitatea bună a articolelor mei precum și despre lucrarea conștientioasă și precisă a reparaturilor ce mi-se vor încredința.

Recomandându-mă bunăvoinței mult onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

Eduard Neumann,

ciasonicar și juvelier.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

A LUI
G. P. PANTELIC in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATA IN 1854.

FIRMA FONDATA IN 1854

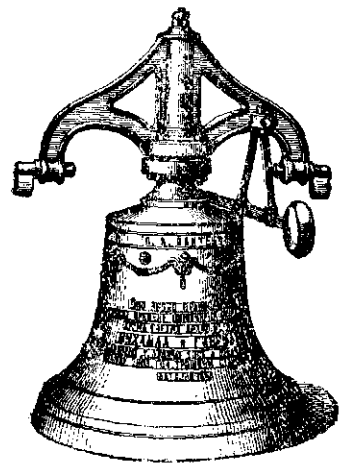
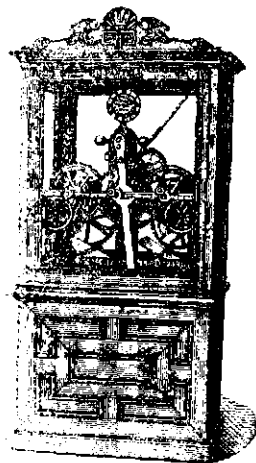
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sirmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi și scătore de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonie, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericeilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu.



Singurul mijloc de vânzare a oleului american Dustelss scutitor pentru podele.

Nr. de telefon de oraș și com. 217.

Nr. de telefon de oraș și com. 217.

Parchetul Rosa!

Singura ceară pentru podele care se poate spăla. Tot astfel și pentru parchate, linoleu, podele moi, mobile, xylolith, etc.

Parchetul Rosa e fără miros, până când pasta de terpenină nu.

Parchetul Rosa păstrează culoarea deschisă a podelelor, până când cele unse cu terpenină se înegresc.

Parchetul Rosa îl putem spăla cu apă și săpun, podelele unse cu pastă de terpenină se păstrează de apă.

De Parchetul Rosa podele nu sunt alunecoase, iar pe podelele cu pastă de terpenină au alunecat deja mulți.

Parchetul Rosa e rezistent față de ori-ce fluiditate, ca d. e. cerneală, unsoare, etc. cari dispar prin o singură spălătură.

Parchetul Rosa este ușor la folosit și numai rar trebuie reîmprospătat.

Parchetul Rosa în urma celor înșirați, este cea mai ieftină pentru podele. Magazină principală:

STEINITZER N. magazin de văpșeli, sobe și lacuri

ARAD, piața Andrassy nr. 3.

Se pot cumpăra în băcăniile: Lázár Gyula și Dürr Gusztáv.

Din punct de vedere igienic, este întrebuițată în cele mai multe instituțiuni de stat și oras, precum și în sanatoare, spitale, hoteluri, ș. a.

Singurul mijloc de vânzare a oleului american Dustelss scutitor pentru podele.

P. T.

Atragem cu toată stima atenția stimaților economilor la articlul ce se capătă permanent în depositul nostru:

sare de vite (briquette) de tot plăcută vitelor la lins,

sămânță de lăuternă și trifoiu roșu garantată de curată de tortoțel.

Sămânță de napi de Quedlenburg

soiuri: boabe galbene de oloiu, galbene de Oberndorf, roșiu de Mammuth, galbene de Bekendorf și sămânță de napi de zahăr.

Piatră mierie de Aussig. — Raffia de prima calitate.

Pentru scopuri de sămănat;

sămânță veritabilă de bicău; ovăs, orz și cucuruz.

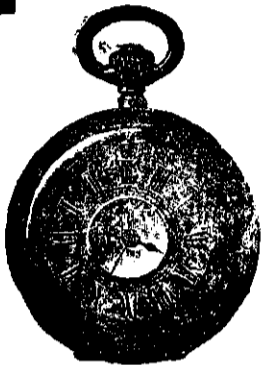
Din aceste din urmă ținem și pentru furagiu.

Pentru prășitorii de cai neîntrecutul Melasse »DERBY«.

Toate aceste se capătă cu prețurile cele mai scăzute de zi și acelor care nu sunt membrii la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
ARAD, în colțul străzilor Boros Béni-tér și Verhőczy-utca.

CELE MAI BUNE OROLOAGE



cele mai solide și cele mai după modă **juvatericale** atât pe bani gata cât și

===== ÎN RATE =====

pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton fundamente pentru uscarea pereților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

Local de bodegă ospătărie în Arad

vis-à-vis de intrarea principală a palatului de justiție

se dă în arândă cu 1 August 1907.

Reflectanții au a se adresa către

Ioan Niga, arhitect în Arad.

Informațiuni:

Localitățile esarendânde constau: 1. Din 2 sale pentru oaspeți, fiecare cu intrare separată dela stradă. Una are 11^{1/2} metri lungime și 5^{1/2} metri lățime, cealaltă 8^{1/2} metri lungime și 5^{1/2} lățime. 2. Din una odaie separată pentru oaspeți de 5 metri lungime și 5^{1/2} lățime, cu intrare de sub poartă. 3. Din o cuină de 4^{1/2} metri lățime și 7 metri lungime. 4. Din 2 odăi separate menite de locuință pe seama ospătarului, din pivniță pentru beuturi și din localități laterale corespunzătoare.

Proprietarii doresc a câștiga pentru acest local un ospătar român, isteț, dispunător de un capital de investiții cel puțin de 5—6 mii coroane, care să poată da întreprinderii sale un avânt. Circulația zilnică alor 4—600 persoane, cari intră la tribunal și județ, ar da modru să devină localul acesta locul îndătinat de întâlnire al celor cu treburi la lege, începând dela advocați și pân' la țărâtime — și prin asta un mijloc sigur de subsistență pe seama unui ospătar bun și solid.

Arânda anuală 1800 cor., contract pe mai mulți ani.

Anunț.

Se va deschide

la 1-a Mai pe piața Libertății nr. 22

(lângă FRAȚII LENGVEL)

PRĂVĂLIA DE COLONIALE ȘI DELICATESE

a lui

Rácz József.

Un băiat cu purtare morală se primește ca ucenic.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

FOI PERIODICE

INVITĂRI

~

BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorință și în culori

~

BILANȚURI

~

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice •

~

atingătoare de această branșă

PROGRAME

~

BILETE DE CUNUNIE
dupa dorință și în culori

~

ADRESE

~

BILETE DE ÎNTRARE

„TRIBUNA“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURENTURI
în cel-ee număr

~

NOTE

~

STATUTE • LIBELE

~

CIRCULARE

• Diferite tipărituri pentru bănci •

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

~

MENU

~

PLICURI CU FIRMA

~

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și consciincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

Mare asortiment de stofe din țară! Atelier propriu cu cele mai bune puteri!

Holtzer József

Croitor pentru domni

Arad, strada Vörösmarty nr. 1 a.

Recomandă bogatul magazin din cele mai fine

Stofe de patrie

din fabricile de postav din Zsolna, Gács și Győr.

Croiu perfect!

Serviciu prompt!

Lucru inescepționabil!

Asortiment foarte mare în

haine gata bărbătești și pentru copii.

Toate aceste le vând pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri ieftine!

Nr. de telefon: 369.

Prețuri ieftine!

Principiul meu este: Câștig moderat și circulație mare!

Să părtimim industria din țară!

Să părtimim industria din țară!

„Severineana“

SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII
în Caransebeș

recomandă bogatul ei deposit în tot felul de mărfuri,
într'alte:

COLONIALE

VINURI

în deosebi roșu de Carloveș pentru trebuințele sf. sărbători
și alb de Magyarád de o calitate escelentă,

Lumini

pentru masă și biserici din fabricile cele mai renumite,

FĂINĂ

Produse

Ferărie

precum fer pentru trebuințele industriale și economice, apoi
vase de menaj emailate, tinichea, etc., etc.

MANUFACTURĂ

Cretoane, Chiffoane, Zefire, cămăși, cravate, ciorapi, asor-
timent mare de tot felul de bumbacuri pentru manufactură
de casă, etc., etc.

Atragem mai departe atențiunea onoratului public asupra

„CHEAGULUI“

în formă de esență pentru producerea de brânză, compus numai din rânză
de vițel, garantat curat și nesticăcios, nu de asemenat cu alte fabricate de
soiul acesta, unic în felul său. Modul de folosire se trimite gratuit.

Pentru expediții de cafea, ceai, prăvălie de import
și export de marfă colonială, poame sudice și băcănie

ROMUL PASCU UTÓDAI, FIUME

VIA ADAMICH No. 2.

Recomandăm uriașa noastră magazină de coloniale
de nou aranjată, și unica furnisora a preoțimeii române
gr. cat. din Ardeal.

Pentru punctualitatea și serviciul bun ce am dovedit
de ani de zile, firma noastră a fost distinsă cu mulțime
de epistoale de laudă și recunoștință. La dorință spedăm
bucuros (și franco) catalog bogat cu prețurile curente.

Ne rugăm de binevoitorul sprijin a onor. public și
așteptăm să ne onoreze cu cât mai dese comande.

Câteva estrase din lista noastră:

No.	Cafele:	C. fl.
1.	SANTOS, naturale și aleasă	1 Klgr. 2 40
2.	MENADO LIBERIA, boabe galbene foarte mari	1 " 2 90
4.	PORTORICO, foarte căutată	1 " 2 90
5.	PORTORICO-PIROLDI, cel mai fin	1 " 3 60
6.	CUBA, fină	1 " 3 —
7.	" mai fină	1 " 3 20
8.	" cea mai fină	1 " 3 50
9.	" mergele, calitate foarte bună	1 " 3 20
10.	" specialitate de finetă rară	1 " 3 70
13.	JAVA-AURIE, soiul ca Menado, ușoară	1 " 3 40
15.	CEYLON, fină	1 " 3 50
16.	" mărgel, mai fină	1 " 3 80
18.	MOCCA ARABĂ, tare zdrobită	1 " 3 60
20.	PORTORICO No. 4 —CUBA-MĂRGELE amestec	5 " 15 25
21.	JAVA-AURIE—JAMAICA, amestec	5 " 16 25
22.	MOCCA—CUBA, specialitate, "	5 " 18 25

În pachete de 5 Klgr. se mai pot pune următoarele: Tea, Prăgiture pentru
tea (suiu Koestlin), Cocoladă și Cacao, Rum, Cognac, Liqueur și Vinuri
Spaniole, Pești, Delicatese, Orez, Cafea de Smolina (Surigat), Aix-oleu,
Portocale, Mandule, Stafide, etc.

Așteptând comande de probe, suntem
cu osebă stimă:

Romul Pascu utó dai, Fiume
magazin de cafea și tea în Fiume.